

Załącznik do Uchwały Nr 195/XXXI/17
Rady Gminy Janów
z dnia 9 maja 2017 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W GMINIE JANÓW NA 2017 ROK**

Janów, 2017

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju, kwestie związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, głównie takich jak: przemoc w rodzinie, wypadki drogowe, przestępczość, zakłócanie porządku publicznego, ubóstwo, czy bezrobocie.

Wachlarz problemów związanych z alkoholizmem jest na tyle szeroki, skomplikowany i trudny, że ustawodawca zobligował każdą gminę do tworzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten musi być co roku uchwalony przez Radę Gminy.

Program ma za zadanie zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie formatu tych, które już występują, jak również zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania problemów już istniejących.

Zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminy zobowiązane są do prowadzenia wszelkich działań profilaktycznych, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Gminny Program realizowany jest przy współdziałaniu Urzędu Gminy, osób fizycznych, prawnych, instytucji rządowych i pozarządowych, w tym policji, sądu, organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją oraz wychowaniem w trzeźwości.

Osoby, instytucje i organizacje pozarządowe wnosząc swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych są integralną częścią systemu pomocy utworzonego przez Gminę Janów.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w Gminie Janów i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA PROBLEMÓW W GMINIE JANÓW

Na podstawie sprawozdań, posiadanych dokumentów oraz informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień:

- Pełnomocnika ds. Uzależnień,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie,
- Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowie,
- Punktu Konsultacyjnego przy GKdsPiRPA,

przyjmuje się jako bazę wyjściową do dalszych działań następujące dane:

Struktura demograficzna Gminy Janów

Gminę Janów zamieszkuje ogółem 5905 mieszkańców, tj. 2946 kobiet i 2959 mężczyzn, w tym dzieci i młodzież do 18 roku życia 1112. W wieku produkcyjnym na terenie Gminy Janów mieszka 3727 osób (mężczyźni 18-64 lat, kobiety 18-59 lat), 1066 osób znajduje się w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni powyżej 65 roku życia, kobiety 60 lat).

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Janów

Uchwałą nr 42/VI/11 z dnia 25 lutego 2011 roku Rada Gminy Janów ustaliła dla Gminy Janów limit 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Obecnie w 40 punktach prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, (23 sklepach i 17 lokalach gastronomicznych i ogródkach piwnych). W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba ta spadła o 5 punktów sprzedaży.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypada 147 mieszkańców gminy. Natomiast 281 mieszkańców gminy przypada na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Pomoc społeczna

W 2016 r. 155 rodzin objętych zostało pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie, w tym 15 rodzin, w których występują problemy alkoholowe.

W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk. Są to najczęściej bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, a także problemy z nadużywaniem alkoholu.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowie w 2016 r. przyjęła 15 wniosków o zastosowanie poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu.

Punkt Konsultacyjny ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

Kontynuowana jest działalność Punktu Konsultacyjnego, w którym mieszkańcy gminy znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej zmagający się z problemami i szukający pomocy w ich rozwiązaniu mogli skorzystać z konsultacji i porad instruktora terapii uzależnień. Punkt czynny jest w każdy piątek miesiąca.

W 2016 r. udzielono w Punkcie 181 konsultacji dla 27 osób, wśród których było 23 uzależnionych od alkoholu, 3 osoby współuzależnione i 1 sprawca przemocy domowej.

Punkt Konsultacyjny ds. rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie

W Gminie Janów pomocy udziela również psychoterapeuta, który prowadzi rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy domowej i osobami stosującymi tą przemoc wobec bliskich. Punkt czynny jest w drugi i czwarty poniedziałek miesiąca.

W 2016 r. udzielano łącznie 83 porad dla 23 interesantów, m.in. dla 2 osób uzależnionych, 2 współuzależnionych, 8 osób doświadczających przemocy w rodzinie i 3 sprawcom stosującym przemoc w rodzinie oraz 8 osób mających inne zaburzenia i trudności.

ROZDZIAŁ III

CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Cele główne:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu;
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących;
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

1. Podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej;
2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i innych problemów społecznych w szczególności skierowanej do uczniów szkół podstawowych i gimnazjum;
3. Zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej;
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych;
5. Tworzenie dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu;
6. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.

ROZDZIAŁ IV

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) Prowadzenie poradnictwa, oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w ramach działalności Punktów Konsultacyjnych;
- 2) Motywowanie skierowanych we wnioskach do GKRPA w Janowie na leczenie odwykowe;
- 3) Współpraca z biegłymi sądowymi w orzecznictwie uzależnienia od alkoholu (pokrycie kosztów wydania opinii biegłych);
- 4) Kierowanie do sądu wniosków o przymusowe leczenie w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia, bądź je przerwały (koszty postępowania sądowego);

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Świadczenie pomocy prawnej dla ofiar przemocy w rodzinie w Urzędzie Gminy;
- 2) Realizacja programu opiekuńczo-wychowawczego w ramach funkcjonowania świetlic na terenie Gminy Janów (w tym płace opiekunów prowadzących zajęcia, zakup sprzętu, wyposażenia pomieszczeń oraz materiałów przeznaczonych do prowadzenia zajęć, oraz finansowanie wyjazdów edukacyjno-rekreacyjnych), w których realizowane będą zadania:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie zaległości w nauce,
 - b) wspierające rozwój osobisty, psychiczny i fizyczny,
 - c) zagospodarowujące czas wolny,
 - d) profilaktyczne (konkursy, warsztaty, itp.);
- 3) Podjęcie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty”, tj. Policji, GOPS, GKRPA, Sądu, Zespołu Interdyscyplinarnego;

- 4) Szkolenia dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

- 1) Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, oraz programów autorskich dotyczących profilaktyki uzależnień, profilaktyki problemowej w szkołach na terenie gminy, organizacja konkursów tematycznych jako uzupełnienie programów (zakup nagród);
- 2) Organizacja szkoleń zwiększających kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców;
- 4) Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, oraz organizację wypoczynku letniego i zimowego przez różne podmioty, instytucje i placówki, stanowiących alternatywną formę przeciwdziałania uzależnieniom:
 - wyjazdy na basen, rajdy górskie, wycieczki edukacyjne,
 - zakup niezbędnego sprzętu i materiałów do prowadzenia zajęć, oraz słodczy, napojów i owoców dla uczestników pozalekcyjnych zajęć,
 - kółka zainteresowań.
- 5) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych;
- 6) Zakup specjalistycznej literatury i materiałów edukacyjnych w celu rozprowadzania ich wśród uczniów, nauczycieli i rodziców, mieszkańców gminy (plakaty, broszurki, filmy, itp.).

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspomaganie Klubów sportowych oraz wszelkich organizacji (Stowarzyszenia, Kluby emerytów, Związek Harcerstwa Polskiego) funkcjonujących na terenie Gminy Janów, które realizują działania zmierzające do ograniczenia i eliminowania uzależnień;
2. Zakup niezbędnego sprzętu i materiałów do prowadzenia zajęć.

3. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy, oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Kontrola przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy;
- 2) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej (w tym kontrola oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu).

Inne działania związane z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Bieżąca obsługa gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym:

- e) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- f) szkolenia członków Komisji, oraz osoby prowadzącej ewidencję gospodarczą związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych,
- g) zakup materiałów i sprzętu do bieżącej pracy Komisji.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej "Komisją", przysługuje wynagrodzenie w kwocie 50,00 zł brutto, płatne za każde posiedzenie Komisji.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 1 przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia.
3. Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.